

NOVA DOBA

Izdaja vsak terek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 56 K, za pol leta 28 K, za četrt leta 14 K, za 1 mesec 5 K. Posamezna številka stane 30 vinarjev. Za pismene naročbe brez pošiljate čenarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročilno po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Stronmajerjeva ulica št. 3. Oglaš se računa po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 45 v od 1 mm, za poslaša, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. 75 v od 1 mm, za reklamne novice med tekstem 3 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 6 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Dr. AVG. REISMAN:

Salus rei publicae suprema lex esto!

Ko smo trgali hlače po gimnazijskih klopih, so nam profesorji često razlagali ta zlati nauk rimskih državljanih: Blaginja države bodi najvišji zakon! Pravi, da so nam to učenost morali vtepati v glavo, ker smo videli le mrtve črke, a ne radi naše mladosti in nezrele pame, ampak zato, ker nam je bil pojem država preveč tuj, ker niso mogli še s takšnim naporom vzgojiti ljubezni do države, ki nam ni mogla biti država, ki nam ni mogla vzbujati v ničemer spoštovanja, ker nam blagi učitelji niso mogli ob enem kazati vzgledov v naši, tedaj avstrijski državi, ki smo jih pa s tako slastjo čitali o rimski in grški državi.

Države nismo poznali in bila je tedaj do prevrata naša največja zasluga, delati vse, kar le more škodovati državi, kateri nismo bili polnovredni državljani, ampak le davkoplačevalci in delavci za koristi drugega naroda. To razmerje ni moglo ostati za našo notranjost brez trajnih posledic, ampak bomo trpeli na njih morda še celo generacijo. Prehod iz stare v novo državo je bil preveč nepričakovan in tako hiter, da ga skoro niti opazili nismo in zdi se, kot bi se velike množice skoro niti ne zavedale, da smo v drugi, novi lastni državi, ki je nastala na razvalinah in je skoro brez tradicij in brez državljanov, ki bi tudi pojmlili naloge in dolžnosti politično-državnega življenja.

K sreči imamo majhen zarodek državnega življenja vsaj v Srbiji, toda ona ima še za sebe veliko premalo ljudi in tako bomo v Sloveniji in Hrvaški še dolgo delali z uradničtvom, trgovci, delavci, kmeti, vojaštvom in solniki, ki so vsi vzrastli in delali kot podaniki tuje države in šele sedaj skupno gradijo lastno, enotno državo. Če sedaj marsikak čuden pojav v našem političnem življenju kot domoljubi težko razumemo in se mu čudimo, mislim ravno na navedeno in marsikaj nam bo potem takoj jasno. Računati moramo z dejstvom, da ima marsikdo dobro voljo, ki pa je vsled svoje več kot 10letne vzgoje v nasprotni smeri ne more ali vsaj silno težko izvršiti.

V državno življenje bomo prešli šele polagoma in blagor države nam bo šele tedaj »suprema lex«, ko bomo s to svojo državo že zrastli v delu za njo, v veselju in žalosti, kakor mati z detetom. Šele politična šola, ki nas bo polagoma z nepobitnimi dejstvi prepričala, da nam je resnično že radi tega veliko bolje v novi državi, ker smo v lastni državi, v kateri sami odločamo in ne morda radi tega, ker imamo v svoji državi slučajno več kruha ali boljše plačo, — bo vzgojila jugoslovanske državljane.

Vedno se bom s svetostjo spominjal naših revolucionarnih dni, ko sem prvič čutil zavest državljanstva in sem mogel v Narodnem svetu od jutra do večera delati — ne več samo za svoj narod, ampak tudi za svojo državo. Bilo je to tako mogočno čustvo, da ga dolgo nisem mogel niti pojmiti, njegova moč pa se je kazala v strasti, s katero smo se vrgli vsi v delo. In kmalu po prvih dneh smo imeli priliko opazovati, kako težavno in veliko bo še delo vzgoje naših ljudi k državnemu čutu. Ropanje državnih skladov in vsega državnega imetja je bilo ljudem tedaj tako ob sebi umljivo upravičeno, kakor poprej, ko nam je bila država mačeha in nasilni tujec. Neizbrisno mi stoji pred očmi sicer sam na sebi vsakdanji trenutek, ko smo pri Narodnem svetu odzeli mažarskim vojakom prekrasen avto in so ga hoteli domačini Narodnemu svetu za ceni denar odkupiti. Z vsem svojim mladostnim ogorčenjem sem jim takrat vzkliknil: »Gospodje, to je vendar državna last in država vendar danes avtomobile bolj rabi, kakor pa mi!« Začuden so me gledali dobri prijatelji in vneti rodoljubi, nič niso

ugovarjali, — avto pa smo na to poslali generalu Majstru.

Te misli sem napisal danes, ker mi ravno v teh dneh, ko smo dobili novo vlado, prihajajo vedno znova in znova na misel in je danes bolj kot kdaj prej potrebno, da nam bo v vsakem slučaju sveto geslo: Salus rei publicae suprema lex esto! — in naj se zgodi kakoli! Edino merilo nam mora biti za vsako dejanje le blagor in korist države, ki je še vedno nad vulkanom. Odgovornost za njo bo dajal vedno le misleči del naroda. Bodimo v velikih dneh veliki, bodimo vsak hip na vrhuncu, da se nam ne bo treba pozneje, ko bodo težki dnevi mimo, niti za najmanjšo senčico svojega ponosnega, odločnega in odprnega značaja proti nasilju — sramovati!

Inteligenca in bolševizem.

Pri nas mnogo govorijo in strašijo z bolševizmom, vendar vlada v javnosti popolna nejasnost, kaj je pravzaprav bolševizem in še bolj o tem, kako je nastal. Pojav pa je simptomatičen, ne samo za Rusijo, ampak tudi za vse druge države, posebno pa z ozirom na zunanjo politiko za vse ostale slovanske države. — Podajemo torej v informacijo in premišljevanje naši javnosti zopet odlomek iz govora poslanca dr. Kramarja z dne 10. svečana tl., ki ga moremo šteti med najboljše poznavalce Rusije in slovanske politike. — Posebno zanimivo je to, kar je pravil poslanec dr. Kramar o ruski inteligenci in bolševizmu:

Preganjana inteligenca v Rusiji je bila prava mučenica. Kdor je tam politično deloval je prišel v Sibirijo ali pa v Schlüsselburg. Carstvo je zabranjevalo, da bi čutil ruski človek vso odgovornost za državo in vsled tega je bil v Rusiji najsvobodnejši mušik, ker se država ni brigala za njega drugače, kakor tedaj, ko je pobirala davke in vojake, ni pa bito ne enega svobodnega državnega občana. 15% organiziranega delavstva in inteligence je državo sovražilo, ker so bili telesno in duševno zatirani, vendar pa ti niso mnogo pomenili proti 80% mušikov, ki se niso brigali za državo, nieno formo in občansko svobodo. Bili so končno tako svobodni, da je postala to propast države. Od države zatirana inteligenca pa ni imela volje, vzgajati narod k državi in ko ga je začela vzgajati, ga je vzgajala za revolucijo. Bila je nesreča Rusije, da je zrastle inteligenca iz zločina carstva v sovraštvo do države. Ta inteligenca, ki se je celo življenje borila proti kazni smrti, se je naenkrat znašla pred problemom smrtnih kazni v armadi na fronti, od katere je bila odvisna usoda Rusije. Meni je rekel prijatelj knez Lvov: »Celo življenje sem bil proti smrtni kazni, kako sem mogel biti za njo, ko sem imel moč, uveljaviti vero svojega življenja?«

Inteligenca se ni mogla spreobrniti v trenutku, ko je d'vila v roke usodo Rusije. Ostala je v svobodomiselnem, do skrajnosti liberalnemu mišljenju stare inteligence, katero je carstvo obsodilo samo v kritiko in k ničemer drugemu in katera niti kritizirati ni mogla javno, ampak samo na skritem. Vsled tega tudi ta kritika ni bila zdrava. Javna kritika mora računati z razmerami, ker sliši odpor, pri kritiki v ozkih krožkih, kjer ni nevarnosti, da bi trčili ob trdo resničnost, pa se hazardira z logiko in zmaga le ta, kdor najdalje vztraja v svoji trditvi. Takšna kritika ne ustvarja državnih duhov in ljudi, ki bi si bili svesti svoje odgovornosti. V državnem življenju ni mogoče, da bi se človeku izpolnili vsi njegovi ideali in človek se mora le truditi, da ne dela ničesar v nasprotju s temi ideali. Posebno v kritični dobi je treba vladati s trdo roko. Na tem pa se je razbila revolucija. Opozicija proti revoluciji vladi, ki je pripravljala cesto bolševizmu, je bila pod skrajno zvritim vodstvom, in zato me nikdo ne prepriča, da je ni vedla Nemčija. Prvi dan so izrekli, da je vojaščina v Petrogradu revolucionarska in da zato ne

sme proč. Če bi prišli vojaki iz fronte, bi takoj napravili red. To je bilo vse tako genialno napravljeno, da se moram spominjati Parvusove brošure iz leta 1906 po ponesrečeni revoluciji, kjer svetuje, kako morajo delati, ko bo nova revolucija. Parvus pa je bil agent nemškega generalnega štaba in zaupnik socialističnega in bolševiškega gibanja v Rusiji.

Svoje stališče so si bolševiki najprej s tem utrdili, da so rekli: Idite domov in si vzamite zemljo od veleposestnikov. To je bila seve najlažja rešitev problema, ki pa je imela tudi svoje posledice. Od 80% ljudi v Rusiji, ki niso imeli nikakega premoženja, ki niso bili individualisti, kateri so imeli zelo slabe pojme o tem, kar je moje in tvoje, ker niso imeli ničesar razun svoje kože, ti ljudje so postali sedaj najgorečnejši lastniki, ki čakajo samo na notarja, da jim zagotovi iztrgani kos zemlje. Ker se je to zgodilo brez pravnih norm, brez zakonit, so postali ti ljudje naravnost strastni privrženci lastnine. Gotovo interesanten uspeh bolševizma.

To originalno rešenje agrarnega vprašanja je edino, kar ni bilo v carskem režimu, sicer pa imajo bolševiki vse ustale carske metode. V vojski imajo železno disciplino; s kaznijo smrti, katere so se prejšnji revolucionarji tako grozno bali, bolševiki se le začenjajo kot s prvo kaznijo, kajti težka kazen je pri njih mučenje. Bolševizem danes tudi popolnoma mirno prehaja v kapitalistično gospodarstvo, ker drugače ne more. Začenja ceniti intelektualno delo in jo visoko plača. Sedaj v Rusiji popolnoma jasno vidijo, da se brez inteligence ne morejo ganimi, da so na koncu, da tovarne stojijo, ne morejo naprej, železnice ne morejo zdržati prevoza. To je za hodoče mišljenje naroda silno važno. Ruski narod se ni mogel življenske modrosti nikdar tako dobro naučiti, kot sedaj, ko je videl v praksi, kaj pomenijo vse radikalne fantazije. Disciplino so v Rusiji vedno sovražili in posebno inteligenca, ker je bila disciplina carska. Delali so torej revolucijo brez discipline in Rusija je razpadla. Naenkrat pa so bolševiki uvedli železno, najkrutejšo disciplino in sedaj rusko ljudstvo polagoma uvideva, kaj je disciplina. Velike mase in inteligenca ni imela smisla za disciplino, sedaj pa naenkrat vidijo, da brez discipline ni države in da so mogli tudi takšni ljudje, kot so bolševiki, obdržati državo, ko so uvedli disciplino. Priredil — II.

Politične vesti.

Nova slovenska vlada. Voditelji SLS so se 23. tm. po hudi borbi zjediniili za kandidaturo ljubljanske deželne vlade. Predsednik bo zopet dr. Brejc, akoravno je imel hud odpor. Precejšnjo vlogo je igralo baje dejstvo, da je dr. Brejc že, oziroma še vedno v predsedniškem stanovanju.

Nova zagrebška vlada. Tudi v Zagrebu so bile hude borbe glede zasedanja poverjeništev. Dosedaj še ni uspeha. Sliši se pa, da klerikalci in radikalci zahtevajo nekaj poverjeniških mest za sebe, medtem, ko bi radi vse obdržali Starčevićanci. Ban sam zavrača klerikalce, češ da so požrli itak celo Slovenijo, zato naj pustijo Hrvatsko pri miru; radikalci pa imajo po njegovem mnenju v Srbiji in Vojvodini dovolj.

Nov hrvatski ban. Dr. Laginja je kot novoimenovani hrvatski ban prevzel banske posle in s tem pokrajinsko vlado v Zagrebu.

Nestranski glas o novi vladi. Vse srbsko časopisje, izvzemši seveda radikalno, odločno obsoja rešitev krize v Beogradu. Tako piše neodvisni beograjski dnevnik »Epoha« pod naslovom: »Slab eksperiment« med drugim: »Naravno se tudi sedaj, kakor smo se vedno doslej, vprašamo, čemu je bila potrebna ta sprememba, ki ne menja stvari, ampak le osebe. Da-li samo zato, da se vračamo nazaj, v novo valutno krizo, v nove pre-

pirke, v brezkončno zavlačevanje tega vprašanja in v odlaganje volitev, v novo upravno zmedo, v izpor uradnikov in v celo vrsto drugih pretresljajev, katero reakcijo naj prenese nedolžni narod? — Da-li je zato bila potrebna sprememba, da se z zadovoljenjem raznih nazorov Jaše Tomića, gospodov Laginje in Korosca in podobnih zopet poruši vera v našo narodno vest, v našo skupnost in v edinstvo? Da se v trenutku, ko Wilson dela zadnji napor, da nam reši Reko in čast, napravi utis naše razjedinjenosti, katero Italija ne samo pričakuje, ampak tudi z vsemi sredstvi podpira, da bi tem lažje rešila, kar rešiti hoče? Ako g. Laginja nima čuta potrebe, da smo eno v polnem pomenu besede, in če on misli, da bo bolje ubranil svojo Istro in Reko in Dalmacijo brez ostalih delov našega plemena, bi tega otročjega stališča ne mogel razumevati. In če oni mislijo, da v jedno jugoslovansko vlado, ki naj izvrši velika nacionalna vprašanja v inozemstvu, smejo iti tudi takšni elementi, kakršni so v njej sedaj, potem oni s silo iščejo rešitev, ki je nacionalno škodljiva, parlamentarno pa ni potrebna. Eksperiment je v vsakem slučaju zelo slab in daleč od tega, da bi v narodu izzval potrebni občutek umirjenja, ker ne predstavlja koraka naprej v ozdravljenju našega političnega položaja, ampak znaten in nevaren korak nazaj.

Prva slika Protičevega kabineta bila je res »kabinetna«. Posamezne osebe so bili nekaki cveti »kdo ve kaj?«. Kras med njimi je bila osebnost šefa bosanskih fevdalcev, ki je zavzemal svojčas v parlamentu najskrajnejše stališče proti agrarni reformi, Halil beg Hrasnica. Pa še drugo lepo stran ima ta beg. Profesor Reiss, predsednik mednarodne komisije za preiskavo vojnih zločincev v Srbiji in velik prijatelj Slovanov, je zahteval izročitev Halil bega Hrasnice, ker je kot avstrijski vojni auditor bil udeležen na hudodelski usmrtitvi 30 Srbov v Kragujevcu. — Ta očitno »mali pogrešek« je pa Protič popravil takoj, ko mu je regent odrekel podpis na prvosestavljeni listi kabineta ter izločil bega iz svojih ministrov. — Druga taka rožica je dr. Fran Janković, ki je svojčas odobral kot član kontrolne komisije avstrijsko vojno zadolževanje. Par dni pred polomom se je klical »Živio Karl«, dne 5. novembra, torej že po polomu, je v komisiji še glasoval za avstrijsko vojno posojilo. To dejstvo so v Parizu porabili, da so zahtevali, naj prevzame Jugoslavija vojni dolg Avstrije! Tretji je finančni minister Veličar Janković, ki je v Parizu javno izjavil, da smatra nove kraje naše države v Slovenijo, Hrvatsko in Bosno za sovražno zemljo in zahteval, da ista plača vojno odškodnino Srbiji. Isti zastopa stališče, da se mora zamenjati krona za dinar kakor 1 za 20! General Branko Janković, član »bele roke« je glavni krivec nedolžnih žrtv iz solunskega procesa. Zaključek štiripetdesetne deteljice, s katero nas osrečuje nova vlada pa je dr. Hamžek, ki je dne 12. januarja tl. izjavil v »Hrvatski nezavisnosti«, da je republikanec in da zamore le ta program zastopati. Dne 19. tm. pa je ta republikanec prisegel kot minister vdanost in zvestobo prestolu Karadžorđevićev. Kako bo to prisego držal? Če končno vidimo dr. Korosca kot »nadželeznčarja«, se ne bo nikdo čudil, če bo vsak teden par posebnih vlakov dirjalo po kraljevini ter prevažalo njegovo zapuščino od nedavno in njegovega dr. Karla in druge. Čestitamo!

Zagrebska manifestacija. Demokratska stranka je imela 22. tm. v Zagrebu javen shod. Udeležencev je bilo toliko, da jih je moralo na stotine oditi, ker niso našli prostora v dvorani Glasbenega zavoda. Poročal je minister na razpoloženju Svetozar Pribičević o položaju ter orisal nevarnost položaja, če vztraja sedajni režim. Povedal je, kako je nova vlada barantala z dinastijo, kako je pretila regentu z republikanstvom, če ji ne izroči vlade. Izvajanja so izzvala ogor-

čenje, današnja opozicija bo ostala neomajno na dosedajnem stališču. Pribežniči so se prireale burne ovacije. Po zaključku so se zbrale velike množice k vračajočim se zborovalcem in postala je iz tega manifestacija proti sedajni vladi. Značilno je, da ni bilo najmanjšega poskusa frankovcev za kako protidemonstracijo.

Tržaška demonstracija, katero so vprizorili italijanski nacionalci za aneksijo zasedenega ozemlja, izpadla je klaverno. Udeležba ni dosegla niti 1000 glav. Naperjena je bila predvsem proti vladi, ker je ta baje prodala Reko. Slišali so se kliči: »Smrt Nittiju«, »Živel d'Annunzio!«

Ostavka Milana Milojeviča. Tajnik ministrstva zunanjih del in naš poslanik v Haagu Milan Milojevič podal je svojo ostavko kot tajnik ministrstva zunanjih del.

Dr. Smodlaka demisionira. »Jugoslavija« poroča: V Beograd sta dospela člana naše mirovne delegacije, poslanca Ivo Grisogono in dr. Smodlaka. Zatrjuje se, da odstopi dr. Smodlaka kot jugoslovanski delegat na pariški mirovni konferenci, ker v sedajni vladi ne vidi garancije za odločno nastopanje v jadranskem vprašanju.

Bolgarski parlament razpuščen. Vlada je v seji dne 26. tm. naznanila razpust bolgarskega parlamenta, ker se sedajni odnosi v njem ne skladajo z dejanskim razpoloženjem državljanov.

Wilsonova nota in angleško časopisje. Londonski listi so objavili vsebino Wilsonovega odgovora. »Times«, ki nam je prijazen, se je živo zavzel za naše interese ter pristavlja, da naj konferenca ima pred očmi odgovornost za posledice, ki bi jih izzval nepovoljen odgovor. Prva taka posledica bi bila, da se Amerika odtegne nadaljnemu sodelovanju na obnovi Evrope.

Italija v zadregi. Ker Wilsonov drugi odgovor oznanja njegovo neomajno stališče v jadranskem vprašanju, ne ve si italijanska javnost pomagati drugače, kakor da trobi v svet, da je Wilson še vedno »težko bolan« in da je v tej situaciji na podlagi jugoslovanskih intrig odgovoril dosledno prvemu svojemu nazoru. Najbolj si pa Italija želi, da bi zapustil Wilson predsedniški stol ter obljublja zasedeni Dalmaciji ponovno najširjo samostojnost. Resnica pa je, da se Italija nikakor ne more sporazumeti s predlogi Francije in Anglije, akoravno dementira na vse načine ta nesporazum s svojimi »prijatelji«.

Iz jugoslov. dem. stranke.

JAVEN SHOD

Jugoslovanske demokratske stranke se vrši v nedeljo 29. febr. ob 10. uri dop. v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani.

Poročajo: Svetozar Pribežević, Milorad Drašković dr. Edo Lukinč, dr. A. Kramer, dr. G. Žerjav, dr. V. Kukovec.

Vabijo se vsi somišljeniki in somišljenice. Načelstvo JDS.

Diskusijski večer političnega kluba JDS v Celju v ponedeljek 23. tm. zvečer pri Kroni je pokazal ponovno simpatije našega občinstva do demokratske stranke, obenem pa tudi zanimanje naših ljudi za važna in globoka politična vprašanja. Shod je vodil v imenu pol. kluba g. prof. Mravljak. Meščanstvo iz vseh slojev je z velikim zanimanjem sledilo predavanju dr. Rejsmana o problemu boljševizma, demokracije in slovanske politike. Predavanje objavimo v celoti. Poslanec dr. V. Kukovec je stvarno poročal o vzrokih in razvoju krize v Beogradu. Izvedeli smo zanimive podatke o nastopu voljaške organizacije »bela roka«, ki je v dogodke zapletena, o pritisku, ki so ga izvršili radikalci in klerikalci na regenta, o dvomljivih igri klerikalcev pred in med vojno. Ob pritrjevanju vseh udeležencev je dr. Kukovec izjavil svoje trdno prepričanje o nevdržnosti nazadnjaškega režima; zakaj le stranka, ki temelji na ideji skupnosti celega naroda, je danes upravičena, da sme s polnim pogumom iti zoper vsakega protivnika. Naša stranka hoče, da pride ljudstvo do besede v svobodnih volitvah. Da to dosežemo, moramo zrušiti sedajni režim, in podati se moramo v boj brez strahu in brez oziroma trenutno premembo v političnem položaju. — V debato so posegli gg. Mravljak, Rebek, Pfeifer, dr. Kukovec in Kovac.

MARIBORSKE NOVICE.

Nemška kultura. Kakor smo poročali, dobile so mariborske ulice nove slovenske napise. V noči od sobote na nedeljo so pa nemški šovinisti oblatili vse table v Slovenski ulici. Mariborsko dijaštvo je priredilo na to demonstracijo in zahtevalo takojšnjo odstranitev vseh nemških napisov v Mariboru, pod pomazane ulične napise pa je razobesilo napise »deutsche Kultur«. — Mariborski magistrat je zapovedal hišnim posestnikom, na katerih poslopih so pritrjene umazane table, da jih dajo očistiti, ker bi sicer magistrat iste dal očistiti na njih stroške.

Plin se zopet podraži. Radi podražjenja premoga zvišala je mestna plinarica od 15. tm. naprej ceno plinu od 4 na 5 kron za m³.

Roparje je prišla te dni mariborska policija v osehah štirih bivših narednikov tržaškega pešpolka, ki so osumljeni zločinov ozir. ropov pri Robiču v Limbušu, pri Sv. Marjeti in napada na župnika v Kalobju. Upamo, da so tički pravi.

V stražmojstra preoblečenega lopova je prišla mariborska policija. Lopov je v tej obleki odjemal ljudem po mestu in okrog Gornje Kungote živila, češ, da hočejo z njimi tihotapiti. V gostilni Wilson v Mariboru pa je naletel na krivega, ki ga je dal po policiji aretirati. Dognalo se je, da odvezitih reči ni oddajal, ampak sam porabljal, kar je zbudilo sum. Sedaj bo pa lahko pri samem ričetu premišljal, kako diši svinjina.

CELJSKE NOVICE.

Imenovanje. Iz Beograda prihaja vest, da je imenovan naš okrajni glavni gospod dr. Leopold Žužek za vladnega svetnika. Čestitamo!

Dobrovoščanje v bližini Celja opozarjam, da se udeležite sestanka, ki se vrši v nedeljo, dne 29. tm. dopoldne v Narodnem domu v Celju. — Intendantca puk. okr. komande v Celju, Kralja Petra I. vojašnica, soba 53, izdaje civilne obleke o nim dobrovoljcem, ki so služili pred prevratom v srbski, ali kakšni zavezniški vojski. Javiti se morajo z objavo. — Fr. Gorečan, pravnik v Vojniku pri Celju.

Jagaball v Celju. Pišejo nam: Vse-nemška deputacija nadleguje in vabi boljše slovenske obitelji na ta zloglasni ples. Bomo videli, koliko se jih vsede na te limanice! Čujemo, da se mobilizira obisk Nemcev iz Maribora, Ptuj in drugih nemških gnezd. Naši ljudje bi bili pač dobri za štafazo!

Obrtniške objave. Obrtniški sestanek v četrtek, dne 26. februarja je v hotelu »Evropa« (prej »Stadt Wien«). Začetek ob 8. uri. Na sestanku bo predavanje. — Došli kovaški premog se deli v soboto dne 28. febr. pop. ob 2. uri na dvorišču mestnega magistrata. Potrebno posodo odnosno vozila naj vsak odjemalec pripelje seboj. Plačati se ima takoj pri prevzetju blaga društvenemu blagajničarju. — Žica in žičniki se delijo v ponedeljek dne 1. marca popoldne ob 2. uri pri skladišču Zadruga Zveze na celjski postaji. Glede plačila velja isto, kakor pri premogu. Blago je treba takoj odvezeti. — Mlinarje pozivljemo še enkrat, da takoj prijavijo društvu, če rabijo svilo za sita. Svila je 102 cm široka in stane meter nekaj nad 300 K. — Obrtni red je došel in je onim, ki so ga naročili, na razpolago pri društvenem tajniku. Knjiga je zelo praktična za vsakega obrtnika in stane izvod 10 K. Kdor še želi naročiti, naj to takoj javi. — Občeslov. obrtno društvo v Celju.

Iz gostilničarskih krogov smo sprejeli: Vaša notica o nadležnosti raznih beračev in beračev na gostilnah je bila zelo umestna. Da se enkrat za vselej rešimo te nadloge, bi želel, naj gostilničarska združba uvažuje sledeči predlog: Vsi gostilničarji se zavežejo plačati letno gotovo svoto za reveže, zadruga pa bi naj izposlovala strogo prepoved obiskovanja gostiln po beračih v svrhu nadlegovanja gostov.

Zadruga elektrarna v celjski okolici. Podpisani vabim hišne posestnike iz Gaberja, Spodnje Hudinje, Zgornje Hudinje, Zavodne, Brega z Miklavškim hribom in iz Lise in Lave na sestanek, ki se vrši dne 29. februarja 1920 ob 8. uri zjutraj v sejni sobi občinske hiše na Bregu z dnevnim redom: ustanovitev zadruga elektrarne za občino Celje-Okolica. — Dr. Božič.

Celjski peki nam na našo notico »Celjske nemčurske pekarije in šolarje« sporočajo, da sploh noben pek ne vzame

več znamk za žemlje, ker se je vsakemu nabralo že toliko znamk, da ne vedo kam z njimi. Starši naj dajo otrokom seboj pravilno žigosane krone, preostanke plačajo peki s kovinskimi drobižem.

Pri zamenjavi bankovcev v Celju sodelovali bosta poleg že objavljenih zavodov tudi Češka banka Union (podružnica Celje) v Celju in Zadruga zveza v Celju.

Za invalide in vdove so zložili v vseli družbi pri Korotanu 14. tm.: Slavko Zore 110 K, gostilničar Mejač 10 K, Rehhar-Maček 20 K, Gračner 10 K, Lak 10 K in drugi skupaj 21 K, torej 181 K. G. Koštomaj je znesek sledeče razdelil: vdovi Kršlin (Zagrad) 50 K, vdovi Einfalt (Sv. Peter) 20 K, invalidom: Cilenšek (Braslovče) 40 K, Čander (Lahovna) 20 K, Verdel (Lipa) 20 K, Lojzetu Žagar (Ljubljana) 31 K. Darovalcem hvala!

Dijaški kuhinji v Celju je izročila ga. Mirnikova 3350 K kot čisti dobiček dijaškega zaključnega venčka dne 7. tm. — Imenovani gospe kot skrbni in požrtvovalni blagajničarki v prvi vrsti, pa tudi ostalim gospem, ki so sodelovale pri prireditvi tega večera, izreka odbor Dijaške kuhinje prisrčno zahvalo.

Za bolno gospo M. Predovnik je nabral g. Janko Žagar, tipograf v Celju, v hotelu pri Kroni 25 K.

Za Dijaško kuhinjo v Celju sta darovali gospe Terezija Lesničar in Matilda Spindler v Celju namesto vencev na grob svojemu bivšemu učitelju g. Sim. Cvahteju, šol. ravnatelju pri Malinedelji, vsaka po 30 K, skupaj 60 K.

DNEVNE NOVICE.

Quod licet Jovi . . . Ko so po sestavi druge Davidovičeve vlade naši klerikalci v zvezi s srbskimi radikalci in hrvatskimi frankovci sabotirali Nar. predstavništvo in onemogočili »kvorum«, je to bilo za »Slovenca« in podobne liste čisto v redu. Sedaj pa se gre seveda za reakcionarno vladu, ki po naročilu regenta mora delati s parlamentom. Demokratski poslanci še sicer niso sklepali o svoji taktiki, t. j. o tem, ali pojdejo v parlament ali ne, toda »Slovenec« jih že vnaprej proglašja za sovražnike države, če bi ne prišli in ne omogočili kvoruma, če bi torej storili isto, kar so poprej storili klerikalci. Ginljiva, nad vse ginljiva je ta »Slovenčeva« dvojna mera!

Umrla je v Pragi študentka medic. g. Vlada Jelovškova, hčerka ge. Žoike Demetrovičeve, znane naše pisateljice. Naše iskreno sožalje!

Dolgovi nemške republike znašajo po navedbah, ki so se razkrile v razpravi fin. ministrstva, skupno 204 milijarde.

Vojaško razdelitev našega kraljevstva je izdelal pred odhodom iz vojnega ministrstva general Štefan Hadžić. Regent je razdelitev podpisal in je brez dvoma, da bo ta teritorialna razdelitev služila za osnovo civilni upravni razdelitvi.

Dubrovniki postane glavno meso Dalmacije. Minuli teden se je vršil sestanek jugosl. politikov iz osvobodjene in zasedene Dalmacije v Splitu. Sklenilo se je, naj se pokrajinska vlada premesti iz Splita v Dubrovnik in proglasi Gruž za glavno dalmatinsko pristanišče.

Umri je 19. tm. hrvatski časnikar in politik dr. Korošecve stranke dr. Pero Rogulja, glavni urednik zagrebške »Narodne politike«.

Verženje z valuto je prepovedano z min. naredbo z dne 7. tm. čl. 10.

Dr. Korošec, kje si? Ko je prejšnja vlada sklenila zamenjavo denarja za nove kronsko-dinarske novčanice, je dr. Korošec pošiljal min. predsedniku Davidoviču pisma, naj vlada tega načrta ne izpelje, češ, da se oškoduje ubogo ljudstvo. Sedaj je dr. Korošec v vladi, ki je sklenila, da se zamenjava nadaljuje. Dr. Korošec pa molči!

Zvišanje pristojbin za inozemstvo. Počenši s 1. marcem tl. se zviša pristojbina za vse brzojavke v inozemstvo v dvojni izmeri sedanje pristojbine. Pribitek 1 dinara ali 4 kron s 1. marcem odpade.

Za politično poštenje! »Straža« je glasilo SLS na Štajerskem. Program SLS temelji pred vsem na načelih rimskokatoliške vere, katere jedro bi naj bila krščanska ljubezen do bližnjega. Ob tem umljivo je, da bi morali te nauke glasiti pred vsem časopisi SLS. To bi pa lahko slovenska javnost tem bolj pričakovala od »Straže«, ker sedijo v njenem uredništvu sami duhovniki. In vendar vsebuje »Straža« že dolgo časa same osebnepade in častikraje javnih delavcev. Ta

surovost ne odbija samo nasprotnikov, ampak se je že tudi enemu uredniku »Straže«, kaplanu A. tako prigabila, da je raje pustil udobno mestno življenje in odšel zopet službovat na deželo v Posavje. — Zadnji čas sem bil tudi jaz kot Benjamin sprejet v »Stražino« repertoar: Dr. Pfeifer, prof. Voglar, dr. Graselli, dr. Kukovec, Spindler, dr. Zabukovšek, dr. Dimnik itd. Dolgo časa me je »Straža« kakor moje cenjene tovariše samo zmerjala, bila je že srečna, če je mogla vsaj moje ime napisati z dvema n. V zadnjih številkah pa me »Straža« končno vprašuje, kaj sem delal ob času deklaracije in da se mi baje tedaj o Srbiji še sanjalo ni, v Slov. Bistrici baje tudi nisem ničesar naredil. Tem konkretnim očitkom torej lahko odgovorjam, da sem bil že kot gimnazijec član jugoslovanske dijaške zveze, ki je segala prav doli v Bosno in še malo dalje, da sem bil na univerzi dnevno v »državi nevarnih« stikih s srbskimi dijakli in so me za to leta 1914 tudi parkrat obiskali žandarji, ko je še »Straža« z »Gospodarijem« vred dan na dan zmerjala in denuncirala liberalce, da so srbofilni. Ko sem se preselil leta 1915 v Slov. Bistrico, sam pa postal predvsem trajen sotrudenik »Straže« in »Gospodarija«, ki sta prinašala cele članke o mojem delovanju v Slov. Bistrici v času, ko si njeni ljudje v Bistrici še mukniti niso upali in sem ravno radi njih boječnosti skrajno težko deloval. »Straža« tudi ve, da sem takrat delal razne interpelacije, ki jih je potem imenom Jugoslovanskega kluba vlagal dr. Vrstovšek.

Ko sem pred desetimi meseci odhajal iz Slov. Bistrice, sta najbolj proslavljala moje »razdirajoče« delo v Slovenski Bistrici na poslovnem večeru »Citalnice« ravno gg. kaplana Gorogranc in Klobasa in sem bil tedaj tudi izvoljen radi »podiranja« v Slov. Bistrici, ki obstaja v tem, da sem javno žigosal odiranje njenega edinega pristaša-trgovca, častnim članom »Citalnice«. Ob razpustu Narodnega sveta za slov. bistriški okraj je zopet ob slovesu g. župnik Medved iz Laporja povdarjal, da sem se ravno jaz največ žrtvoval pri Narodnem svetu. In končno si dovolim sporočiti blaticem iz uredništva »Straže« še pismo, katero mi je poslal v Slov. Bistrico dne 2. aprila 1919 kot poverjenik za natančne zadeve »Stražine« somišljenik Gustav Golja, ki se glasi: »Blagovolite vzeti na znanje, da se Vas je pomotoma izpustilo kot prisodnika v sosvetu. Ta pomota mi je tembolj neljuba, ker vem, kako velike zasluge imate za občino in slovensko stvar.« — Ta dejstva mi bodo vedno v veliko zadovoljenje, ker so vsi omenjeni gospodje poznali moje strankarsko prepričanje in me le boli, da se najde slovenski list, ki že sedaj blati naše najlepše dneve skupnega dela za narodno svobodo. Ravno tako pa sem prepričan, da bodo služile te vrstice »Straži« le za novo blatenje. — tako globoko je že namreč padel naš javni boj. Sprejemal pa bom v naprej vsa naloževanja s hvalečnostjo, kot dobrodošlo in ceno reklamo za bodočega »liberalnega advokata«. Radi osebnih žaljkov pa se bova pomenila z odgovornim urednikom pred sodnijo. Celje, dne 24. svečana 1920. —

Dr. Avg. Relsman.

Zdravniški službi v IX. činovnem redu sta razpisani v Uradnem listu za Slovenijo in sicer ena v Murski Soboti, druga v Dolni Lendavi.

Izvoz iz Koroške prepovedan. Vlada je prepovedala vsak izvoz goveje živine, svinj in vseh drugih življskih potrebščin, posebno pa krompirja iz Koroške.

Koncert slovenskega kvarteta profesorja Kozine v Beogradu uspel je sijajno. Proizvajalo se je nad 66 različnih slovenskih pesmi, narodnih, ponarodelih, koroških in umetnih. Prisostvovali so koncertu tudi člani ameriške, francoske in angleške misije. »Morning Post« izražajo željo, da bi se prav kmalu slišala slovenska pesem tudi v Londonu.

Telefonski pogovori z Nemško Avstrijo. Telefonski pogovor iso dovoljen tačas razen med Ljubljano tudi med Mariborom, Celjem, Ptujem in Zidanim mestom na eni ter Dunajem in Gradcem na drugi strani. Trinitutni pogovor stane v vseh imenovanih primerih štiri dinarje ali 16 kron. Najni pogovor pa velja trikrat toliko.

Gospodarske težave. V št. 39 piše »Naprej« pod gornjim naslovom, da povzroča pri nas draginjo predvsem pomikanje vagonov in lokomotiv, ki jih je vsak dan manj. V celi državi nimamo nobene večje delavnice za vagona in lo-

komotive; one, ki jih je nakupil minister Kristan, pa še dolgo ne bodo vzpostavljene in montirane za končni obrat. Sedaj nam manjka približno 30.000 tovarnih vagonov in tudi Nemški Avstriji jih manjka še 16.000. To pomanjkanje je pri nas tako občutno, da so morali čisto že izkopani premogovni deponirati, ker je manjkalo železnih vozov. Slovenija pa mora vsled svoje pasivnosti med drugim mesečno za 500 vagonov mlevskih izdelkov kot kornice, pšenice, zdroba itd. uvažati iz tujine. Banata, kar dela grozne težave, ker vlada na Hrvaškem in v Slavoniji strašen nered. Tudi produkcijo premoga je le težko dvigniti, ker imamo še neizvežbane rudarje in je treba v obratih samih novih investicij. Prevoz znaša sedaj napram mirovni dobi v letu 1914 kakih 55%, toda ta številka pada od dne do dne. Vagone moremo dobiti samo od Nemčije ali Avstrije, ki jih daje izdela mesečno krog 8000 in pa na Francoskem, kjer so v tem oziru še najbolj preskrbljeni.

Sodišče štajerskega vojnega obmejnega poveljstva v Mariboru je likvidiralo in vodi sedaj vse vojaške kazenske zadeve v Sloveniji »Komisija za likvidacijo poslova voj. sodišča na teritoriji Dravske divizijske oblasti v Ljubljani«. Vse kazenske ovadbe zoper vojaške osebe je toraj vlagati ne glede na podotnost tega ali onega bivšega voj. sodišča naravnost predpostavljeno komandi dotičnega vojaškega oddelka ali pa najbližji komandi mesta z zaprosilom, naj ona dostavi v poštev prihajajoči predpost. komandi.

Občina Braslovce za fušarje! — Iz obrtniških krogov nam pišejo: Ker je v Braslovcah zidarstvo močnejše, K. K. izstavil račun za zidarsko delo z 20% dokladom za bolniško blaginjo, za zavarovanje proti nezgodam, za obrtni davek in za vodstvo ter mojsterski zaslužek, je poslala občina Braslovce ta račun okrajnemu glavarstvu v Celje v cenzuro in sklepnila pozvati vlado, da se smejem oddajati zidarska dela navadnim zidarjem-fušarjem, katerim ne bo treba plačevati 20% mojstrske doklade. Ta sklep občinski mož kaže, da nimajo pojma o stavbeni oblasti in tudi ne o svojem delokrogu, po katerem mora predvsem občina nadzorovati izvrševanje stavbenega reda. — Upamo, da bo oblast te občinske odbornike primerno podučila o njihovi dolžnosti, kajti oni bi gotovo ne dali nobenemu zidarju podpore v boleznih ali pa če bi se ponesrečil. Takšno nazadnjaštvo je pač mogoče najti samo v klerikalni občini!

Nov slovenski list v Trstu. »Zveza jugoslovanskih učiteljskih društev« v Trstu začne izdajati s 1. marcem lastni strokovni mesečnik »Učiteljski vestnik«.

Mariborska »Straža« je gotovo eden najneumnejših in poleg tega tudi najzlobnejših listov, kar jih izhaja pod klerikalno duhovsko patronažo. V vsaki številki ima polno denunciacij čez socialiste in demokrate. In tista »Straža«, ki je bila največja sovražnica srbskega naroda, ki je vedno in povsod odkrito hujskala, zlaščila med vojno proti Srbom, obdolžuje v zadnji številki našo stranko . . . itd. (iz »Napreja«.)

»Kmetko-delavsko zvezo« je ustanovila jugoslovanska socialnodemokratska stranka, katere glasilo je tednik »Ljudski glas«. Izdali so tudi v propagandni knjižnici »Kmetko-delavske zveze« brošuro: Kaj hoče »Kmetko-delavska zveza«, ki jo je priredil Jurij Skopce. Knjižnica »Ljudskega glasu« pa izda ta teden knjigo: Za staro pravdo, katero je napisal Fran Erjavec. Dolej so socialdemokrati organizirali svoje pristaše iz kmetko-delavskih vrst v »Gubčevi zvezi«.

Vojna posojila in Čehi. »Pravo Lidu« predlaga, naj češkoslovaška republika v zmislu člena 223 versajlske mirovne pogodbe zahteva od Nemčije poravnave starih vojnih posojil. Ta člen določa, da morajo Nemčija ali njeni zavezniški povrniti vso škodo, ki so jo povzročili vsled prisilnih posojil denarnih glob ali vsled drugačnih izsiljevanj. Ni dvoma, da je druga država izsilila od prebivalstva velik del vojnih posojil. Reparacijska komisija bo najkasneje do 1. maja 1921 naznanila vsoto povračila, ki ga ima plačati Nemčija. — Na drugi strani pa zahtevajo nemški krogi, naj češkoslovaška republika plača vojna posojila.

Odpravimo nepotrebne titlature! Ko je bilo konec vojne, se je čutilo vse prijateljsko, demokratično, popolnoma domače. Nič več ni bilo raznih slavskih in velečastitih ali milostljivih! Sedaj pa se ta spaka že spet pojavlja! Poglejte! Rav-

no pri ženstvu, v mešani družbi se je začelo znova pojavljati! Kako smešno do- ni človeku na uho, ako sliši med dvema prijateljicama, ki druga drugo imenujete »milostljivo«! Kako grdo je, ako gospodje, razni »čestilci dam«, »poljubujejo« še nadalje »roke milostljivim gospem«, kako se ponižno klanjajo itd. Lepo je in zahtevamo, da je človek proti človeku vljuđen in ljubeznjiv, ni pa potrebno, da postaja hlapčevski in smešen! Na tem polju bi lahko dosegle gospe največji uspeh, ako bi odločno in povsod odklanjale razne takšne smešne in grde otla- ture. Pojdimo in bodimo demokratični!

Državno nadzorstvo in državna prava veleposestev. Minister za agrarno reformo je v sporazumu z ministrom za šume in rude izdal novo naredbo o državno nadzorstvo in državni upravi veleposestev. V smislu te naredbe upravlja vsa veleposestva pod državno nadzorstvo, po potrebi jih pa prevzame država tudi v svojo upravo. Veleposestniki obdrže glede načina obdelovanja in ngospodarstva na celokupnem ozemlju onega dela svojega posestva, ki ne pride v poštev za izročitev v začasni najem, popolno prostost. Ti imajo dolžnost, da gospodarijo racionalno, v čemur stoji pod strogo državno kontrolo; zlasti velja to glede živinoreje, vinogradništva, mlekarstva in sajenja sladkorne pese. Vsi veleposestniki pa so dolžni voditi svoja knjigovodstva v srbsko-hrvaškem ali slovenskem jeziku.

Agrarna reforma in nevarnosti. »Domačina« piše: »Demokratična vlada je bila za to, da se agrarna reforma, ki jo je obljubil prestolonaslednik - regent Aleksander v svojem prvem proglasu na narod, izvrši in bi jo tudi izvršila. Sedaj vlada je pa nasprotno agrarni reformi, ker v strankah, iz katerih je sestavljena, prevladujejo veleposestniki in klerikalci. Veleposestniki so, seveda iz lastnih koristi proti agrarni reformi, klerikalci pa zato nasprotujejo, ker hočejo čuvati veleposestva svojih škofov.« (Ne zdi se nam potrebno dostavljati še česa. Op. ur.)

Štiridesetletnica »Ljubljanskega Zvona«. »Ljubljanski Zvon« slavi letoz redek literaren jubilej: štiridesetletnico svojega delovanja. Njegova zgodovina je obenem zgodovina slovenskega slovstva in našega kulturnega napredka v tej dobi; zakaj od svojega početka pa do današnjih dni, je Zvon določeval smer našemu slovstvu, deloma s svojimi poezijami in leposlovjem, deloma s svojo kritiko. Njegovi sodržniki so naši najboljši pripovedniki, pesniki, kritiki; iz njega vznikla je naša moderna. Pomisljal se je od generacije do generacije z novimi, svežimi močmi; zato je ostal njegov duh čil in življenjski moč mu sedaj ni nič manjša, kakor je bila v prvih njegovih letih. V jubilejskem letošnjem letniku bodo delovali naši najboljši pesniki in pisatelji. Glavni pripovedni spis, ki bo začel že v prvi številki izhajati, bo dr. Šorlijev roman »Gospa Silvija«, ki je zajet iz modernega življenja. Visoko kroniko, katero je vzbudila v preteklem letniku toliko zanimanja in pritrjevanja, bo pisatelj nadaljeval. Da se bo mogel »Ljubljanski Zvon« v dosedajni smeri razvijati in spolnjevati, zato potrebuje čim več naročnikov. Založništvo vabi vsled tega vse ljubitelje slovenskega leposlovja, da pristopijo v vrsto Zvonovih naročnikov. — Vsled podvojenih stroškov za papir in honorarje, je založništvo primorano povisati letošnje naročnino na 70 K, oziroma polletno na 35 K in četletno na 17 K 50 v. Dosedanje naročnike, kateri bodo listu brez dvoma ostali zvesti tudi naprej, prosi založništvo, da pridobivajo nove naročnike. »Ljubljanski Zvon« se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ul. 6.

Starejšinam Triglava.

Pripravljalni odbor Triglava v Zagrebu smatra za svojo dolžnost, da izreka ob priliki svojega odstopa svojim starejšinam tem potem za njihov trud in požrtvovalno delovanje najiskrenejšo zahvalo. Po Vaši zaslugi dobimo Triglav v Zagreb in bodite uverjeni, da zagrebški Triglavani ne bodo zaostajali za graškimi. Korakali bomo po začetni poti naprej in prepričani smo, da ostanete naši prijatelji in dobrotniki.

V Zagrebu, dne 22. svečana 1920.

Za pripravljalni odbor:

Božo Srebre m. p. Jože Šlander m. p.
»t. č. načelnik. t. č. tajnik.

DOPISI.

Gornji Grad. Naša poštna zveza s svetom postaja čimdalje slabejša. Pred vojno je vozila pošta iz Mozirja na Radmirje v Gornji Grad po dvakrat na dan, po Zadrebški dolini pa po enkrat na dan. Pošta je vozila tako, da smo imeli zvezo z železnico in Rečki na Paki. Zdaj imamo pa pošto zvezo z Radmirjem enkrat na dan in sicer nekaj dni z vozom, nekaj dni pa kar peš. Prišli so torej približno 100 letnišči kakor so bili približno pred isti obdobjem, ko so hodili po pošto s košem naravnost v Celje. Ne vemo, kako ljudje sedijo v poštne ravnanstvi, da se trg Gornji Grad, kjer je sedež sodišča, davkarje, notarijata in dveh posojilnic — tako zanemarja. Ali vsi ti uradi in denarni zavodi ne rabijo pošte? In kakšna je poštna zveza? Pošta se pripelje ob 15. uri ali pa peš primaha ob 16. uri. Zdaj ima vsakdo čas, da napravi svojo pošto do 11. ure drugega dne. Ako zamudi ta čas, leži pošta še do drugega dne pri nas. Ta slaba poštna zveza je sitna zlasti za sodišča, trgovce in denarne zavode, ki rabijo hitro pošto zvezo. Pa še nekaj! Tista pošta, ki je oddana pri nas ob 11. uri, še leži do drugega dne v Radmirju. — Poprej so denarne pošiljke na vseh poštah varno zaklepali v škrltnico na poštne voze, sedaj pa se lahko denarni zaviti s 100.000 K nosijo v nahrbtniku in to po gozdu v Homu, kjer se nosača pošte lahko oropa. Naše poštne razmere so naravnost gorostasne. Naše poslance pozivamo, naj zaropčajo na pristojnem mestu, da se krivci kaznujejo. Ali smo samo zato na svetu, da plačujemo vedno višje poštne pristojbine za vedno slabše poštne razmere? — Pri poštne ravnanstvi v Ljubljani sedi tudi neki čudak, kateremu ni prav, ako se naroči večja množina poštne znamke, ki se rabijo tudi za manjkajoči drobci. Država ima vendar korist od tega, da čim več znamk prodaja. Morda bodo tudi znamke prodajali na karte, kakor moke in sladkor. Gospoda, več pameti je treba, pa manj birokratizma!

Brežice. V svrhu intenzivnejše gojitve dramatike, ustanovil se je tu »Dramatični odsek Čitalnice«, ki je nastopil s svojo prvo igro »Volkašin« dne 31. mm. Igra je povsem uspešno dobro in upamo, da je bilo zadovoljno občinstvo. Na pust so priredili Volkašinci zabavni večer ter prispevali s svojimi nastopi k priručni zabavi ožje družbe. Pri tej priliki čuti Volkašinci dolžnost, zahvaliti se požrtvovalnim damam in gospodinjam za njih trud in pogostitev. Nadejamo se, da doseže dramatični odsek lepe uspehe, zlasti tedaj, če ga bo v bodoče podpiralo narodno ženstvo. Želam raznih svetovalec, da se odsek iz nam neznanih vzrokov razpusti, žal za sedaj ustreči ne moremo. Nameravana ponovitev »Volkašina« v prid Sokolu mora žalibog izostati radi tehničnih ovir.

Crkije na Dolenjskem. Dne 20. svečana bil je tukaj prvi letni in živinski sejem, na katerega se je prignalo precejšnje število živine, konj in prašičev. Tu di kramarje je že bilo dokaj. Ura se, da bodo tukaj sejni zelo živahni, že z ozirom na tako lep kraj, kar je pokazal že prvi sejem; vključ temu, da ni bilo razglašeno v sosednjih farah in na Štajerskem. Prav živahen sejem se pričakuje zopet na sredo pred binkošti, za kar se ljudstvo že sedaj opozarja na lepo Dolenjsko.

Stojinci pri Ptuj. Poročam vam, da je dne 19. tm, okoli poldneva v Novi vasi pri Sv. Marku izbruhnil požar in so pogorela 11 posestnikov deloma gospodarska, deloma stanovanjska poslopja. Škoda je ogromna. Požarna tramba iz Bukovce je prispela takoj na mesto nesreče in je zadržala vse sile proti velikansko naglostjo se razširjajočemu ognju. Silen veter je zelo pospeševal požar in delal o-vire rešiteljem. Kdo je povzročil požar se še ni doznalo; smatra se, da otroci.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Klanje breje živine prepovedano. — Naredba ministra za prehrano in obnovo dežel z dne 31. januarja tl. odreja se: Krave, telce, ovce in svinje, dokler so breje, junčki do dveh in pol leta, teleta in jagnjeta ženske spola se ne smejo klati, niti prodajati za klanje. Isto velja za teleta moškega spola pod štiri-mi tedni, to je, dokler se jim popek ne zaraste in dokler jim zobovje popolnoma

ne predre. To določilo ne velja samo v slučaju zasilnega klanja. V drugih slučajih pa mora živinorejec zaprositi za klanje ali prodajo v klanje dovoljenje od politične oblasti, n. pr. če živinorec ni sposoben za plemenjenje, ali ima hibo, ali je zaostalo, ali pa bolno. Za teleta moškega spola pod 4 tedni oz. dokler niso zarašeni in nimajo zob, se tako dovoljenje ne sme izdati. Dovoljenje se mora zabeležiti na živinskem listu. Prestopki se kaznujejo z globo do 400 K ali z zapornikom 30 dni. Če zakrivi tak prestopek obrtnik, se mu razen globe oz. kazni lahko odvzame tudi obrt. Ta naredba je že pravnoveljavna.

Cena sladkorja tudi na Češkem stopa, vendar pa je z ozirom na naše cene še silno nizka. Vsled obdačenja je vlada sedaj določila cene sladkorja za en kilogram pod 3 K 9 v do 3 K 16 v. Te cene veljajo seveda samo za domačine, ki dobivajo sladkor na karte. Za izvoz pa imajo trgovci in tovarnarji proste cene, povrhi tega pobira še država od kg 10 K izvozne carine.

Lesnarska zadruga v Smarjeti v Rožu ima v zalogi škafe, zeharje, čebre, banje iz smrekovega in mecesovega lesa, dalje grablje, toporišča, brezove metle in pletenine. Poleg navedenih predmetov izvršuje zadruga vse druge v to stroko spadajoče predmete po želji odjemalcev. Cene tem izdelkom so primerne. Prosi se, da se naročila naslovljajo edino na navedeno zadrugo in ne na posamezne sodarje in druge lesnarje.

Zadnja poročila.

Nova vlada in jadransko vprašanje.

Beograd, 24. febr. »Politika« javlja: Vsi ministri nove vlade še niso poučeni o poteku pregovorov v jadranskem vprašanju in torej Protičeva vlada radi tega še ni poslala naši delegaciji dotičnih instrukcij. V političnih krogih trdijo, da se dr. Trumbić nikakor ne vpoštevata predlogov jugoslovanske države. Italijani ponujajo različne koncesije, ako jim da Jugoslavija kot koridor med Italijo in reško neodvisno državo cesto široko le 20 m ob vzhodniobalni obali, katere bi ne imela nobenega strateškega, ampak edino prometni pomen.

Narodno predstavništvo.

Beograd, 24. febr. Mesta poslancev, ki so v zadnjih 4 mesecih umrli, so zasedli namestniki, tako, da danes šteje celo narodno predstavništvo 279 članov.

Dr. Trumbić in Nitti.

Beograd, 24. febr. »Politika« javlja: Vsled intervencije uradnih angleških krogov se je po končanih pregovorih vršil sestanek dr. Trumbića z Nittijem, pri katerem je predložil Nitti nov predlog o jadranskem vprašanju. Trumbić je davil odšel v Pariz.

Pravna fakulteta v Subotici.

Beograd, 24. febr. Priprave za ustanovitev pravne fakultete v Subotici so končane. Profesor Nedeljković bo ukrenil vse potrebno, da se bo predavanje pričelo že sredi marca.

Trocki predsednik moskovskega delavskega sveta.

Dunaj, 24. febr. »Wiener Allgemeine Zeitung« prinaša brezlično vest, da je bil Trockij izvoljen za predsednika moskovskega delavskega sveta. Pri tem se je dosegla pretežna večina komunistične struje, vendar pa ni rečeno, ali so bili to samo komunistični glasovi.

Izpremema mirovne pogodbe?

Berlin, 24. febr. »8Uhr Abendblatt« poroča iz Curiha: »Eclair« doznava, da se bo mirovna pogodba v kratkem spreminila v prid premaganim.

Amerika v turškem vprašanju.

Pariz, 24. febr. »Echo de Paris« javlja iz Washingtona, da trdijo pristaši Wilsona, da je isti zahteval za Ameriko odločno lastno ingerenco v rešitvi turškega vprašanja ter da strogo obsoja sklepe Francije in Anglije v tem vprašanju, ker jih smatra za imperijalistične.

Antanta in sovjetska Rusija.

Pariz, 24. febr. Kakor poroča »Journal«, se je londonska konferenca sporazumela v načelu glede ruskega vprašanja ter sklenila, da ne bo dajala nobene podpore armadam, ki se bojujejo zoper bolševike. Poljski svetuje, da se vzdržuje vsakega čina proti sovjetski Rusiji in obljubila isti samo takrat pomoč, ako bi bila napadena s strani rdečih čet.

Stavka rudarjev.

London, 24. febr. Včeraj je pričelo stavkati 30.000 rudarjev v premogovni-

Špedicijski oddelek:

Prevažanje vsakovrstnega blaga na mariborskem trgu, špedicija vseh vrst, zacarinjenje, prevozi z nabiralnimi vozovi na vse strani, selitve s patentiranimi vozovi, vskladiščenja raznega blaga in pohištva.

145 50-3

Največje domače podjetje v Jugoslaviji

„Balkan“

Trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba,
Maribor.

Pisarna: Reiserjnova ulica št. 1. Telefon interurban št. 375.

Redne zveze z največjimi tu- in inozemskimi tvrdkami.

Blagovni oddelek:

Prodaja vsakovrstnega blaga na debelo, import ter eksport, prekmorske kupčije.

Komisija:

Prevzame se blago vseh vrst v prodajo.

ku Rombady radi nepravilnega postopanja proti dvema delavcema.

Pol milijona zaplenjeno.

Split, 24. febr. Ob priliki izmenjave kronskih bankovcev zaplenili so tukaš trgovcu Stojanu Tuniču iz Beograda pol milijona kron. Prinesel je v zamenjavo 571 tičakov, od katerih je bilo 534 komadov falsificiranih. Trgovca so zaprli.

Kurzi.

Zagreb, 24. febr. Devize: Berlin 145—146, London 440, Milan 792—815, New York 131—135, Pariz 1000—1050, Praga 145—146, Dunaj 49.50—50.—. Valute: dolar 130, avstr. krona 51, bolgarski lev 131, bolg. rublji 135—140, češka krona 144—150, 20kronski zlati 470, franc. franki 964—1000, marka 170—172, rum. lei 185, lira 780, turške lire v zlatu 510.

RAZNE VESTI.

Obsojeni špartakist. Bavarski špartakist Kurt Trawe je bil pred dunajskim sodnim dvorom obsojen na 7 mesecev težke ječe radi napada na redakcijo »Reichspošte«. Zahtevo Bavarske po izročitvi Traweja je sodni dvor na Dunaju odklonil.

Umor socij. urednika Samogyja. Pred par dnevi je bil v Budimpešti umorjen od vojaško oblečenih ljudi urednik socijalističnega lista Samogyja Schubert. Trdi se, da je bil umor naročen in da ima politično ozadje. Dosedaj je bilo nad 50 oseb aretiranih, o katerih se sumi, da so zapletene v afero.

Poneverjenje v poštni službi. Na poštenu uradu v Vuhredu poneveril je ekspedijent Gustav Glogovšek, rodом iz Krškega, v daljšem času skupn 26.776 K 26 v iz poštno-uradnega denarja. Pobežnil je v noči od 11. na 12. tm. baje v inozemstvo.

Listnica uredništva:

Juri Sitar, Ponikva: Z oskrbovalnimi vsprejetišči ne boste imeli sreče, to še tem manj, če želite, da se pomnožijo, ker je splošno mnenje, da se jih mora opračiti. Brezposelne podpira poverništvo za socijalno skrb in so vsprejetišča postala nepotrebna.

Ivo Meznarič: Zadevo opravite te pri sodišču — jaz sem že sit tega prekljanja!

imate bolečine! V obrazu? v celem telesu? Vaše mišice in živci Vam odgovorjajo? Poizkusite pravi Fellerjev Elza Fluid! Bodele se čudili! 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici 27 K.

Ali trpite na počasni prebavi?

Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Fellerjeve Elza-kroplice! 6 skatljic 12 K. Prava, želodec krepujoča švedska tinktura 1 steklenica 12 K, oмот in poština posebej a najceneje.

Evgen V. Feller, Stubica dolnja, Elsatrg št. 356. Hrvatska. 1590 A 15-5

Kleparski pomočnik in dva vajenca iz poštene hiše se takoj sprejme pri Ant. Jošta nasl. **Franjo Dolžan, Celje.**

512 3 1

Skoro popolnoma nova, svetla **spalnica** se proda po nizki ceni v Celju, Trubarjeva ulica 1 (vila Adele) I. nadstropje na levo.

Proda se par žimnic, kopalna banja, kuhinjska štalaza, mala peč (gašper), umivalnik in razno drugo gospodinjstvo orodje po zelo nizkih cenah. Vprašati: A. Bursik, Celje, poleg Kapucinskega mosta.

Zgubila se je

23. svečana v vlakcu iz Celja—Zalec 1 škatlja izdelanih fotografskih prošč, dotični kateri je našel naj jih odda proti nagradi 200 K na upravništvo »Nove Dobe«.

Vabilo na redni letni občni zbor „Gremija trgovcev v Celju“

ki se vrši

v nedeljo, dne 29. 1. m.

ob 10. uri dopoldne v mali dvorani Nar. doma v Celju s sledečim sporedom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora,
2. Poročila odbora in letni račun za 1919.
3. Poročilo računskih pregledovalcev.
4. Proračun za 1920 in določitev doklad.
5. Sprememba pravil.
6. Predlog glede skupnega nakupa in prodaje potom gremijskih organizacij.
7. Določitev delavnega časa.
8. Volitev delegatov in njihovih namestnikov v Zvezo trgovskih gremijev in zadrug.
9. Slučajnosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi

R. Stermecki l. r. predsednik.

Celje, 22. svečana 1920.

310

Prodajam

nekaj plemenitih svinj, 1 telico (že pripuščena čista montafona), 1 konja srednje teže, brek za 4 osebe, 1 veterin mlin za čiščenje žita, ca 100 kg jabolk in nekaj hl sadnega kisa. Kamenšek, Dobrna pri Celju. 311 1

~~~~~

Iščem

mirno, pošteno kmečko družino brez sitnih otrok, da bi imel malo sobico z posteljo in pa hiano do smrti proti mesečni plači vnaprej. Rad bi tudi pri enem občinskem uradu služil če prav brezplačno, kot pisarniška pomoč. Pismene ponudbe z natančno navedenimi pogoji je poslati na vpokojenega samca Anton Pistotnik, p. Vojnik. 303 1

Pozor!

Prav po ceni se proda več vozov drv za opeko žgati. Ogledajo se lahko pri Košču v Drešinjivasi. 309 1

Izjava.

Obžalujem dne 4. januarja 1920 v Velenju napram g. Edvardu Rak in njegovi soprog izrečene žalitve, zlasti očitjanje, da bi g. Rak hotel koga spraviti ob premoženje. M. Samida. 308 1

Stavbeno inženirsko podjetje in tehniška pisarna

inženir dr. Miroslav Rasal

oblastv. poverjeni stavbeni inženir

Ljubljana, Hiltjerjeva ulica št. 7.

Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe.

Izrada vodnih sil.

Prevzema v izvršitev vse stavbe stavbeno inženirske stroke in izvršitev vseh tozadevnih načrtov. Zastopstva strank v tehniških zadevah. Nasveti itd.

224 52-2

Mlin in žago

z malim posestvom se vzame v najem ali pa se kupi. Ponudbe na upravništvo Nove Dobe. 292 3-1

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v

založbi: **Marija Baumgartner**

287 156-49 **Gospodarska ulica 25.**

Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Srbska zadružna banka NOVI-SAD

kupuje vsako množino

rezanega lesa, desk, lat, štafelnov, tesanega lesa in okrogli les

franko postaja ali v gozdu stoječi les.

Tozadevne ponudbe je nasloviti na
Tone Šarh, Ruše.

284 5-3

Restavracija „Narodni dom“ v Celju

priporoča cenjenim gostom vsakovrstna domača in banatska vina ter prvovrstne buteljke. — Topla in mrzla jedila vsaki čas na razpolago. — Sprejemamo tudi abonente.

Cenj. meščanom kot tudi deželanom se priporoča za obilen obisk

Ivan Černe.

238 10-6

Knjigarna, umetnine, muzikalije Goričar & Leskovšek: Celje

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.

Oglas odprave „JADRAN“ Maribor.

SOL cele vagone odda:

298 3-1

importna ter eksportna tvrdka

Ferdo Serf, Maribor, Koroška c. 21.

Brzjavi: **SERT, Maribor.** || Telefon interurban št. 265.

Kupim vsako množino dvovprežnih kočij

(Phaeton), ter kolesa na gumi, večjo množino lojterskih in mesarskih vozov in vsako množino rabljene konjske oprave. — Cenjene ponudbe z navedbo cene prosim na naslov:

Ivan Jakoplić,

Zagreb, Ilica št. 87. Po obvestitvi pridem osebno pogledat. 307 5-1

Sprejememo več izvežbanih

sodarjev

proti dobri plači. Zglašiti se je pri cementni tovarni

„Ava“ Laško.

262 4-4

Kupimo večjo množino žganega apna.

Ponudbe pod šifro »Apno 823« na Blocknerjev anončni zavod, Zagreb, Jurjevska ul. 31. 300 3-2

OPEKO

želimo kupiti. Ponudbe pod šifro »Opeka 823« na Blocknerjev anončni zavod, Zagreb, Jurjevska ulica št. 31. 301 3-2

Kupimo LOKOMOBILU

20—30 HP. Ponudbe pod šifro »Cigla 823« na Blocknerjev anončni zavod, Zagreb, Jurjevska ul. 31. 299 3-2